

První výzkumný rozhovor

Lubica Ježková, zástupkyně ředitele ZŠ, 50 – 55 let

Rozhovor se uskutečnil 13 .4. 2015 přímo v kabinetu respondentky. Paní J. byla velice milá a výřečná. Odpovídala zajímavě, jasně a souvisle, bylo vidět, že má s mluvením zkušenosti.

Vaše jméno zní trošku slovensky, proto bych se na úvod ráda zeptala, zda z Dolního Němčí pocházíte, nebo jste se sem přistěhovala.

Máte dobrou intuici, opravdu pocházím ze Slovenska. Tady jsem ale už od orku 1985, což je už pěkná řádka let. Samozřejmě jsem se sem přivdala, takže proto jsem se ze Slovenska stěhovala sem.

Takže jste se stěhovala za láskou. Dolní Němčí bylo tehdy jasná volba?

Ano, protože manžel pochází z DolNěmčí, takže to byla jediná volba.

Větší město vás nelákalo?

To bylo zase navázáno na to, že tady dostal práci po vysoké škole, takže jsme zakotvili tady.

V obci teď bydlíte kde? Někde v centru, nebo na samotě?

Bydlíme v rodinném domě, který je dá se říct v centru.

Říkala, jste, že jste se přestěhovala v roce 85. Co jste potom dělala? Čekala vás ještě škola, nebo jste nastoupila do práce.

Tehdy jsem se přistěhovala s tím, že budu učitelkou v mateřské školce. V obci ale bohužel místo nebylo, tak jsem šla učit do sousední vesnice, pak byla jedna mateřská, druhá mateřská, mezitím jsem vystřídalala další dvě školky tady v okolí. Pak se mi naskytla příležitost jít učit tady na základní školu s tím, že si doplním vzdělání, takže jsem šla učit a vysokou školu jsem dodělávala při zaměstnání.

Školu jste tedy dělala dálkově? A v jakém městě?

Ano, jezdila jsem do Olomouce.

Říkala, jste, že máte dvě děti. Jak je to s nimi? Dojíždějí z obce někam za zaměstnáním nebo do školy?

Děti jsou už obě dvě dospělé. Dcera je zatím přechodně kvůli zaměstnání v Břeclavi, ale ještě tam není trvale nahlášená. Syn je taky odstěhovaný, protože už je ženatý, do práce ale dojíždí sem k nám do školy.

Jak často se tedy vidíte s členy rodiny, kteří nežijí v obci?

Tak se synem, jsme vlastně každý den v práci, takže je každý den u nás. Má tady ještě různé jiné aktivity, takže aby nemusel jezdit těch 28 km tam a zpátky, tak je ty dvě hodinky u nás. A když přijdou

se ženou, tak přijedou buď oni, nebo my určitě každý týden. No a dcera podle toho jak má školení nebo různé jiné aktivity. Ze začátku jezdila každá týden, teď už to bylo jednou za 14 dnů a teď už nebyla doma 3 týdny. Ale tak zase díky těm komunikačním technologiím, jsme ve spojení každý den.

Takže si denně voláte?

Ano. Buďto si ťuknem na Facebooku zprávu, nebo si zavoláme.

A jak je to se širší rodinou?

Tak hlavně přes ty telefony. Ta bližší rodina co mám na Slovensku jako třeba tatínek nebo sestra přes telefon.

Jak trávíte běžný den, pokud máte po práci trochu volna?

Tím, že práce a funkce obnáší opravdu hodně hodin v práci, musím svůj volný čas rozdělit mezi péči o rodinný domek, ale určitě se do toho vejde i nějaká aktivita, kterou tady mám ráda. Ve volném čase se víceméně zdržuju jenom tady v obci. Chodím například cvičit do místní tělocvičny a využívám hodně cyklostezky, které jsou tady vybudovány. Takže pohybové aktivity v rámci obce.

Takže vám v tomto směru obec vystačuje? Jak je to například s kulturou nebo nákupy?

Za nákupy určitě dojíždím, i za kulturou dojíždím, i když tady jako je hodně kulturních akcí. Zrovna včera byla, jenže člověk se nerozkrájí, když začalo sluníčko a kolo. Takže na tu jsem se nestihla vrátit. Ale myslím si, že za tu dobu co jsem se přistěhovala, tak se ty kulturní akce mnohonásobně zvýšily. Lidi začali dělat takové ty opakující se akce, pak se to trochu utlumilo, ale za těch posledních bych řekla 10 let, se to tak jako ustálilo, že jsou ty akce, které jsou pravidelné a mimo to se vsouvají nové. Jako hodně to tady teď žije, řekla bych.

Čím si to vysvětlujete?

Řekla bych, že tady zůstávají někteří ti mladí, kteří tady vyrůstali, mají tady kořeny a bavilo je to dělat. Opravdu před něma smekám, protože se tomu věnují ve volném čase. Já si nedokážu představit, já při svém pracovním vytížení, že bych to dělala. Ale když jsem se nad tím minule zamyslela, protože jsme měli takovou schůzku tady těch organizací a kulturních subjektů ve vsi, tak jsem si říkala, že to je tím, že jsou mladší, takže ještě mají víc energie a elánu. Ale jak říkám, smekám před něma, že tomu věnují tolik energie a času.

Takže problém udržet tradice a přilákat mladé u vás v obci nepozorujete?

Nene, tady to hodně drží ti mladí. Ale i staří, jsou tady ty pěvecké sbory těch starších pánů a dam a to je taky moc hezké.

Když se ještě vrátíme k tomu dojíždění. Když někam jedete, tak kam?

Hlavně do Hradiště. Jezdím tam do obchoďáků ale i do města. Já totiž pocházím ze Slovenska z města, takže já jsem takový městský kavárenský povaleč. Takže takové ty mé relaxační chvílky v kavárničkách, to mám ráda.

Když jste mluvila o volném čase, zmínila jste cvičení, jaká další místa v obci navštěvujete?

Tak tady je moc pěkných místeček, kde by si člověk poseděl, i restaurace i kavárna Na Mlýně. Jakože když se člověk chce zabavit nebo někoho někam pozvat, tak je určitě kde.

Když se v obci koná nějaká akce, jak se o tom dozvíte?

Tím, že se o to zajímám, tak si to vždycky někde najdu. Většinou sleduju web obecního úřadu a tím, že mám i spoustu kontaktů, tak se to vždycky dovím. Jako myslím si, že vím o všech akcích, které tady jsou. Bývá i hodně plakátků a hlášení. Já jsem zrovna občan, který poslouchá a vnímá všechno kolem sebe, takže si myslím, že se nestane, že bych se o něčem nedozvěděla.

A co nová média, jako například Facebook. Mají nějaký vliv při propagaci akcí? Nebo konkrétně u vás?

Tak tím, že mám Facebook a obec taky, tak i z toho se dá čerpat. Škola taky spolupracuje z hodně organizacemi, co se kulturně prezentují, takže na ně mám kontakty, znám jejich webové stránky, takže se dívám i tam. Takže se to dozvídám i přes jejich webové stránky. Vždycky se podívám, kde zas byly, co třeba nevíme tady ve vsi, protože spousta těch spolků chodí i někam jinam, takže i o to se zajímám.

Myslíte, že i kdybyste se o dění tak nezajímala, tak i tak je informovanost o akcích dostatečná?

Já si myslím, že jo. Tady teda ještě hodně funguje hlášení obecního rozhlasu a to si myslím, že ještě hodně lidí poslouchají.

A funguje to jenom v rámci obce, nebo je zde snaha nalákat přespolní a cizí návštěvníky a propagace jde i za hranice obce?

Já si myslím, že jo. Možná to posuzuju z našeho pohledu školy, jakože když něco děláme, tak to do okolních obcí dáváme a myslím si, že lidi chodí i z těch ostatních obcí. Já sama jsem teď před týdnem nebo čtrnácti dyn byla tady ve Slavkově. Člověk rád přivítá, když je něco nového a jde se podívat.

Zmínila jste školu. Jak jsem si všimla, tak taky pořádáte spoustu akcí. Jak je propagujete?

Nejvíc na stránkách školy. Pak ještě plakátky, máme vývěsku, takže ve vývěskách tady před školou. Ale tím, že si děláme každý týden takový plán toho, co bude a rodiče už si na to zvykli, takže když to uvidí na stránkách, tak si to rozkliknou a ví o všem.

Moje mamka učí na prvním stupni a se sdělováním pokynů pouze skrz internet tam trochu bojují, protože rodiče k němu třeba nemají přístup nebo s ním neumí. Takový problém tady neřešíte?

Řešili jsme. Do teď jsme měli elektronickou žákovskou knížku i papírovou, což byla dvojitá práce učitelů, kteří to museli psát tam i tam. Vyskytl se nám ale problém, že rodiče spoléhali na papírovou a na elektronickou se neřídili, a když tam dítě nemělo špatné známky, tak mysleli, že se učí dobře a ani nachodili na schůzky. Jenomže ty starší žáci toho samozřejmě využívali a zapomínali žákovské nebo dokonce měli jednu na dobré a jednu na špatné známky. Proto jsme se rozhodli, že nekompromisně přejdeme jenom na tu elektronickou od druhého stupně a pak jsme přidali ještě 4. a 5. třídu. Zjistili jsme totiž, že ty rodiče pak jsou opravdu v kontaktu a ví co se děje každý den. Takže teď jsme na to naběhli od druhého pololetí a z těch zhruba 200 žáků jsme měli asi tři rodiče, kteří si stěžovali, že to neumí a cosi kdesi, ale zvykli si. Řekli jsme si, že i když banka nabízí internetové bankovníctví, tak se

toho lidi taky ze začátku báli nebo nevěděli co a jak, ale prostě to nese doba, tak si myslím, že se přizpůsobili.

Pro první tři třídy jste tedy ještě zachovali papírové deníčky?

Ano tam máme papírovou žákovskou. I s rodiči jsme se shodli, že přeci jen tam je ještě kontakt s tím děckem dennodenní. Jo? Co bylo na úkol, ukaž mě... že se s tím děckem ještě pracuje. Kdežto ti starší si to už dělají sami, jenom rodiči postrčí něco na podpis. A když se dívám tak vidím, že některé maminky se tam dívají třikrát za den. Jednak třeba ráno kontrolují absenci, třeba jestli nechybí a to teď od září budeme mít elektronickou třídní knihu, takže tam vyloženě uvidí, jestli je ve škole nebo ne a navíc každý ten rodič uvidí, co se probíralo. Takže si myslím, že to není ke škodě.

A co již zmíněný facebook a další sociální sítě? Vnímáte nějakou změnu u dětí v tomto ohledu?

Já se tyhle věci snažím využívat pozitivně. Samozřejmě, že to teď frčí, ale jenom když je to náplň jejich volného času. Když třeba já učím, tak mám pravidlo, že když je někdo nemocný, tak nemusí doplňovat látku, ale musí si doplnit domácí úkoly. A když se vrátí do školy tak musí mít ten úkol odpovídající tomu dni, kdy se má vrátit. Kde si ho zjistí, je jeho problém. V době dnešních mobilních telefonů, Facebooků, Skypů a já nevím čeho mě nikdo nepřijde říct, já jsem to nevěděl. Takže takhle jsem si to já nastavila, protože vím, že ty děti to používají a spíš to funguje než ne.

Jak jsem tedy zjistila, na obecní akce chodíte, máte to ráda...

Chtěla bych víc, nechodím na všechny no. Jsou tady takoví lidi, taky před něma smekám klobouk, že si ten čas umí najít a jdou. Ale pak jsem si říkala, že asi nemají tolik jiných zájmů jako třeba já. Že jsem je třeba v životě neviděla na tom kole nebo v tělocvičně. Takže každý máme asi něco no, člověk nemůže být všude.

A podíle se na některých akcích nějak?

Ne.

Když si tedy musíte kvůli nedostatku času vybírat, na kterou akci se půjdete podívat, podle čeho se řídíte?

Možná to bude znít škaredě, ale tím, že my tady jako škola děláme nějaké akce, tak se vždycky snažím podpořit ty spolky, které spolupracují s náma. Jakože když se oni prezentují někde jinde, tak je podpořím. Takže v první řadě jsou to ty, kde spolupracujeme navzájem.

Jaké to například jsou?

Většinou to jsou ti folklórní pěvci – Tetičky a DolNěmčan jako mužský pěvecký sbor nebo malí, co tancují v DolNěmčánku. Nebo naopak mám spoustu kamarádek, které pracují v sociální komisi a dělají divadelní představení, tak tam jdu podpořit. Pak když jsou tady takové ty hody a takové ty věci, tak má člověk pozvané známé, tak se jdeme projít a podíváme se... Takže bych řekla, že tak různě.

Máte také docela aktivní faru, která má i Facebook...

Ano, pan farář je takový hodně aktivní tady v tomto. Já teda nejsem věřící natolik, že bych chodila do kostela, takže to nesleduju. Ale když se potřebuju něco dozvědět, tak vím, že pan farář to tam má na

stránkách. I jako škola s ním vlastně spolupracujeme, protože tady učí náboženství, takže spolu komunikujeme, ale spíše přes telefony. Ale viděla jsem párkrát, že na stránkách mají různé zajímavé věci.

Jaká je role médií ve vašem životě? Čtete, díváte se na televizi?

Taková jsem až na sebe nazlobená, že bez toho už nemůžu být. Bez telefonu s tím, že člověk je jaksi v kontaktu s rodinou, to si říkám, že ještě není tak špatné. Vždycky vyžaduju, aby se mi děti hlásily. Říkám jim, že mají ten telefon od toho, aby mě prozvonily, že dojely.... Takže telefon na kontakt s rodinou. Pak si říkám, jestli už nejsem závislá na tom Facebooku a na tom mailu, jakože to musím denně otevřít. Ne že bych na tom visela celý den, ale prostě už to patří k takovému tomu dennímu rituálu, že prostě denně jsem opravdu tam. A noviny statečně odebíráme každý den. Manžel to teda přečte od začátku až do poslední stránky i ta malá písmenka, já nadpisy a jenom co mě zaujme. A už kolikrát jsme říkali, že to odhlásíme, že to jednak stojí tolik peněz a že tam mnohdy nic není, ale přesto jsme takoví jako věrní, protože jsme na to zvyklí. Si nedovedu představit, že přijdu domů a ten tisk neprolistuju, že se nedovím, co tam je.

Co odebíráte?

Mladou frontu.

A co novinky na internetu, ty také čtete?

No tím, že mám ten tisk takhle doma, tak ne. Takové ty bulvární to mě až tak moc nezajímá, takže spíš jen ten tisk.

Když jste zmínila Facebook tak jaká vlastně byla motivace si ho založit?

Zkusit co to je. Tady samozřejmě mnozí kolegové to odsuzovali, ale já jsem to naopak strašně uvítala, protože díky tomu jsem poznala velkou část mojí rodiny. Protože tím, že jsem ze Slovenska a z chudé Oravy a tam ty rodiny byly mnohdyčetné, tak já jsem nejstarší ze šedesáti sestřenic a bratranců jenom z tatínkovy strany. A tím, že jsem byla nejstarší, tak se to všechno narodilo po mně, takže já když jsem se vdávala, tak někteří ještě nebyli na světě. Takže třeba teta měla pět dětí, ale znala jsem jen to nejstarší. A teď se tak nějak rozprchli po světě, tři jsou v Londýně, čtyři někde ve Španělsku a tak, takže díky domu Facebooku jsme se našli. Takže ho používám ke komunikaci a fakt strašně moc lidí jsem přes to kontaktovala. Tak to se mi strašně na tom líbí.

Podářilo se vám třeba už svolat nějakou sešlost?

No byla jsem svolána. Sestřenka právě psala, že pradědeček by měl mít narozeniny, tak chce svolat celou rodinu. Takže to využíváme opravdu hodně.

Co třeba Skype, Twitter nebo další sužby?

Skype jsem ze začátku měla, když jsem objevila co to je. Ale pak tím, že má člověk dobrý tarif na telefon, tak spíš ten telefon. Ale přiznám se, že nevím o dalších. Tak nějak jsem se zakonzervovala, že mě stačí třeba ten Facebook. Ten Twitter třeba vůbec nevím, jak funguje, jak bych se přihlásila a k čemu to je. Teď mě několikrát přišla na mail nabídka něčeho na L, co ani nevyslovím (myslí LinkedIn), že je to nějak profesně provázané. Tak tam jsem na něco ťukla, že by to nemuselo být

špatné, ale zamotala jsem se a dala jsem to pryč a teď mi pořád chodí, že to nemám dokončené, ale nemám na to čas, takže jsem se k tomu zatím nedopracovala. Ale budou prázdniny, tak uvidíme.

Jak jste na tom vůbec s technologiemi? Potrpíte si na nové mobily, tablety apod.?

Děti mi asi před dvěma lety koupily tenhle mobil (ukazuje dotykovou Nokii), protože jsem už nechtěla jen ten obyčejný tlačítkový. Ale koukám, že jsem zase zaspala dobu a tak nějak jsem asi jako patnáctiletá pubertáčka, protože bych nějaký lepší klidně chtěla. Ale vím, že to stojí dost peněz, ale jako nebránila bych se tomu.

Takže nemáte problém s ovládáním a používáním podobných hraček?

No trvá mi to hodně dlouho se to naučit, ale hodně mi pomáhají děti. I teď když jsme se školili na tablety, seděl syn vedle mě a opravoval mě.

A co televize?

Televize jako kulisa každý den a vybírám si pořady. Je teda fakt, že jak jsme s manželem sami doma a máme jenom jednu televizi, tak občas je boj. Přiznám se teda, že většinou vyhrává on a já se přizpůsobím, anebo si něco čtu.

Jaké pořady tedy preferujete?

Já spíš oddechové a on má hodně rád takové ty dokumenty z války což já nemusím, takže to odcháším. Seriály nesleduju pravidelně, ale ráda se podívám. Víím, že ty nekonečné seriály pořád jdou a vůbec nevím o čem tam je řeč, ale když třeba nemám moc co na práci nebo žehlím a je tam zrovna nějaký díl z toho seriálu, tak si to nechám puštěné i když vůbec nevím kdo je kdo. Přiznám se teda, že jsem závislá na slovenské dvojce a to jenom tehdy, když je tam Panorama a ukazují záběry z těch hor. Českou nemusím, ale tu slovenskou, když jsem doma o víkendu, tak to je jediný pořad, který si nenechám ujít (smích). Ale tak to je jenom díky tomu, že mám vztah k těm slovenským horám.

Říkala jste, že čtete, co? Knihy, časopisy...

Když jdu nakupovat do těch center a jdu kolem stánku, tak si vždycky nějaký časopis vezmu, někdy je to opravdu jenom ten Blesk nebo něco obyčejného, co si člověk vezme kávu, někdy ten Týden nebo si někdy koupím Psychologii. Jako nemám nic oblíbeného, že bych to musela mít každý týden, vždycky co mě zaujme. A jinak opravdu chodím tady do místní knihovny a využívám a čtu.

Jaké knihy čtete nejradši?

Spíš romány a české autory mám ráda.

A co rádio? Posloucháte?

Rádio mám puštěné tady v práci jako kulisu, ale doma moc ne, tam mám spíš tu televizi. Ale nedovedu si představit cestu v autě bez rádia teda. A přiznám se, že v tom autě mám radši to rádio, než si půjčit nějaké CD. Jsem schopná akceptovat ještě Elány, protože ty mám ráda, jinak že bych si pouštěla písničky, co tam má třeba syn to ne. Buď rádio, nebo ty Elány.

Všimla jsem si, že máte v obci poměrně dlouho jednoho starostu, i když teď v posledních volbách se nějaká opozice vytvořila... Zajímáte se o to, nebo jde politika mimo vás?

No já byla starostou oslovena, to už jsem tady učila několik let a s rodinou starosty jsem se znala. Tak když začal budovat svoji stranu, tak mě oslovil, jestli bych nešla kandidovat. Tak jsem si říkala, že bych do toho mohla jít, ale že na posledním místě, protože nevím, co by to obnášelo. Byla jsem taková, že by mě to asi bavilo, chtěla bych si to zkusit, ale nechtěla jsem být nikde na předních místech, abych se někde dostala. Ze začátku jsem to chtěla zpozdívat pozorovat, co to obnáší. Tak jsem se tam nechala napsat a dostala jsem tolik hlasů, že mi chyběl asi jeden hlas, abych se dostala do toho zastupitelstva. Tak mě to na jednu stranu mrzelo, ale pan starosta mi přišel poděkovat, že jsem jim přinesla jako straně strašně moc hlasů. Tak mě to pak trochu mrzelo. Ale za těch pár let za mnou přišel znovu. Já jsem si říkala, že bych do toho asi zase šla, jenomže to jsem nastoupila tady do nové funkce. A když jsem si vzala počet těch hlasů z minula, protože jsem tady opravdu známá osoba, protože se setkávám s lidmi tady ve škole, tak jsem si říkala, že když se teď dostanu, tak budu sedět na dvou židlích a na obou se učit co to obnáší, tak jsem couvla. A pak mě to mrzelo, protože ze strany některých radních byly takové nepěkné hlášky o naší škole. Jakože nikdo nám neřekl nic otevřeně, ale dovídali jsme se to tak různě. Pan ředitel samozřejmě hned reagoval, ale pak mě mrzelo, že kdybych tam byla, tak se můžeme bránit zrovna. Ale teď už jsme si to tak nějak vyříkali a volili jsme tu přímou cestu, že pokud něco je, tak se to hned vyřeší. No a teď jak byly volby, tak už jsem byla rozhodnutá, že půjdu, jenomže jsme si nějak nepadli do oka s bývalým panem místostarostou, který původně měl být na kandidátce s naším panem starostou, tak jsem řekla, že když tam bude on tak já ne. Jako já si myslím, že vyjdu s každým, ale tady se mi právě nelíbilo, že když něco měl, tak to neřekl přímo. Nakonec se to zvrhlo úplně jinak, on si založil svojí stranu, ale já tedy, když jsem jednou řekla, že ne tak jsem tam už potom nešla, jakože tam chci být mermomocí. Takže pořád tak nějak balancuju. Počkám si a třeba se tam ještě někdy objevím. Tady jsem se už zabydlela a zvládám to (myslí kancelář), takže bych své aktivity mohla možná rozšířit dál.

Kdyby k tomu došlo, tak co by vás konkrétně zajímalo?

Já asi tu kulturu to mám asi nejbliž. Tady ty politické rozvahy ohledně rozpočtu a plánování takových akcí, co se kde a za kolik postaví a jak si navzájem vyměníme pozemky, to by mě nebavilo.

Takže předpokládám, že k obecním volbám chodíte...

Určitě, vždycky bývám předsedkyně. Nebo když už ne předsedkyně, protože to se losuje, tak teď asi 2x nebo 3x jsem byla zapisovatelka. A tím že je to tady ve škole, tak bych řekla, že jsem hlavní organizátorka.

A co ta vyšší politika na národní úrovni, ta vás zajímá?

Zajímá mě, vyslechnu to, ale nijak se nerozčiluju. Vždycky si řeknu, že kdyby to tak dělal každý, tak nevím, jak bychom tady žili všichni. Jako tím, že nesleduju detaily, souvislosti, tak nemůžu říct, že se v ní vyznám a správně hodnotím. To je takový ten pohled člověka, asi ne dobrý, že se podívá, co se zase stalo, jak se to teď napraví, nebo jak se to teď bude žehlit a co to zas vymysleli, ale nijak jako přiznám se, nebojím proti ničemu, žádné petice neseписuju, to ne.

A volit chodíte?

Ježková - ZŠ

Ano to vždycky. Jak říkám, tím, že jsem tady v té volební komisy, tak jdu. Sice mám právo nejt, i když jsem tady, ale vždycky jdu.

Je politika téma, o kterém se bavíte? Třeba doma, ve sborovně, v hospůdce...

Že by jako sama iniciovala takové rozhovory, to ne. Když se někde baví nějaká společnost, tak třeba řeknu názor, ale jako že bych byla takový ten úderník, který si myslí, že když o tom bude hodinu mluvit, tak že se něco změní, to ne.